

BIỆN PHÁP GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY

Họ tên giáo viên dự thi: Đồng Thanh Hà

Chủ nhiệm lớp 2A – Văn hóa

Trường: Tiểu học Tân Thanh

Tên biện pháp: “Một số biện pháp giúp học sinh lớp 2 nâng cao chất lượng viết tên riêng theo thứ tự trong bảng chữ cái”

I. THỰC TRẠNG

Thực trạng năm học 2021-2022 tôi được phân công chủ nhiệm lớp 2A . Trong chương trình SGK môn Tiếng Việt lớp 2 sách Cánh Diều, Bài 3: Bạn bè của em có bài viết 2: Viết tên riêng theo thứ tự trong bảng chữ cái trang 27. Ở bài này có 3 bài tập: bài 1: HS đọc bản danh sách mẫu của học sinh và tìm hiểu về bản danh sách học sinh, bài 2: HS được phân biệt cách viết tên chung và tên riêng ở 2 nhóm. Bài 3: HS viết họ và tên 5 bạn học sinh tổ em, xếp tên theo thứ tự trong bảng chữ cái. Sau khi hướng dẫn hỗ trợ HS làm bài 1, bài 2, HS nắm được cách viết hoa tên riêng sang bài 3 tôi cho HS phân tích yêu cầu của bài tập, tôi cung cấp họ và tên của các bạn trong tổ không viết hoa cho các em cá nhân tự làm bài. Kết thúc bài tập số 3, tôi kiểm tra nhận xét bài làm của học sinh, kết quả như sau:

Lớp	Tổng số HS	Số HS làm đúng		Số HS làm chưa đúng	
		SL	Tỉ lệ %	SL	Tỉ lệ %
2A	33	19	57,6	14	42,4

II. NGUYÊN NHÂN

- Nguyên nhân thứ nhất: Do các em chưa thuộc kĩ bảng chữ cái theo đúng thứ tự: a,ă,â,b,c,d,đ,e,ê,g,h,i,k,l,m,n,o,ô,ơ,p,q,r,s,t,u,v,x,y. Học sinh lớp 2 còn ở độ tuổi ghi nhớ máy móc, tư duy chưa bền vững nên các em nhanh nhớ mà cũng nhanh quên.

- Nguyên nhân thứ hai: CTGDPT 2018 đối với lớp 1, học sinh được thực hành tô chữ hoa, chưa được thực hành viết hoa nhiều như chương trình cũ. Lớp 2 tiết tập viết đến tuần 3 các em mới được học bài: tập viết chữ hoa A, Ă, Â, B nên nhiều em quên cách viết chữ hoa.

- Nguyên nhân thứ ba: Do các em chưa nắm chắc quy tắc viết hoa tên riêng.

- Nguyên nhân thứ tư: HS học thuộc lòng bảng chữ cái, nắm được cách viết chữ hoa nhưng học sinh gặp vào tình huống có vấn đề:

+ Trường hợp 1: Tên các bạn bị trùng nhau. Ví dụ: Nguyễn Hoàng Anh, Lê Trần Châm Anh.

+ Trường hợp 2: Tên các bạn giống nhau âm đầu. Ví dụ: Nguyễn Thị Hà Chi, Nguyễn Minh Chung. Hoàng Minh Đạt và Trương Lê Hải Đăng. Ngô Thành Long và Nguyễn Thị Lộc.

+ Trường hợp 3: Tên và họ trùng nhau chỉ khác tên đệm. Ví dụ: Lê Văn Minh, Lê Nhật Minh

III. BIỆN PHÁP KHẮC PHỤC:

- Biện pháp 1: Tôi ôn lại cho học sinh học thuộc lòng theo thứ tự bảng chữ cái vào giờ truy bài, vào những tiết luyện tập thực hành. Tổ chức cho học sinh thi đọc thuộc lòng bảng chữ cái. Tôi còn phối hợp thường xuyên với PHHS qua zalo, điện thoại; tôi dặn PH thường xuyên đốc các con đọc thuộc lòng theo đúng thứ tự bảng chữ cái. Với biện pháp này các em đã thuộc lòng và ghi nhớ bảng chữ cái lâu hơn.

- Biện pháp 2: Kết hợp với việc dạy tập viết chữ hoa theo chương trình kế hoạch môn, tôi rèn các em viết chữ hoa ngay từ đầu năm học trong các giờ học chính tả, giờ Tiếng Việt, giờ luyện tập thực hành, giờ toán; tôi hướng dẫn các em viết chữ hoa đầu dòng, đầu mỗi câu, sau dấu chấm, viết hoa tên riêng của người. Bên cạnh đó tôi viết sẵn chữ hoa mẫu ở vở ô li của các con để về nhà các con luyện viết, tôi gửi hình ảnh mẫu chữ hoa, video cách viết chữ hoa vào nhóm lớp để PHHS rèn các con luyện viết chữ hoa ở nhà.

- Biện pháp 3: Tôi rèn thêm cho học sinh viết hoa tên riêng của người: đó là viết hoa chữ cái đầu của họ, tên đệm, tên (đã học ở bài viết 2: viết tự thuật) ví dụ họ và tên được viết hoa : Nguyễn Văn Thắng. Tôi phối hợp với PHHS rèn các con viết hoa họ và tên của những người thân trong gia đình mình, viết hoa họ và tên 3 - 5 bạn trong lớp mình vào giờ truy bài, giờ luyện tập thực hành. Tôi kiểm tra nhận xét bài làm của các em, sau đó các em làm lại sau khi được Cô giáo chữa bài. Bên cạnh đó tôi còn phát động phong trào đôi bạn cùng tiến, giúp đỡ nhau học tập.

- Biện pháp 4: Vì đối tượng nghiên cứu sáng kiến là học sinh lớp 2 nên với ba trường hợp trên tôi đưa ra biện pháp như sau:

Bước 1: Sử dụng phương pháp đặt và giải quyết vấn đề:

Tôi mời em học sinh gặp khó khăn khi sắp xếp tên các bạn trong từng trường hợp trên lên chia sẻ trước lớp tình huống đó, tôi đưa vấn đề cho cả lớp: Với trường hợp tên trùng nhau các em sẽ sắp xếp tên bạn nào trước? tên bạn nào sau? Các em hãy suy nghĩ và tìm cách giải quyết. Tôi cho học sinh cả lớp thảo luận nhóm 4 theo từng trường hợp. Tôi quan sát học sinh thảo luận, các em hợp tác tranh luận rất tích cực, đại diện các nhóm trình bày trước lớp: có em chia sẻ nhóm em xếp tên bạn Hà Tuấn Anh rồi đến bạn Lê Trần Chân Anh, có em chia sẻ nhóm em xếp tên bạn Nguyễn Thị Hà Chi rồi đến bạn Nguyễn Minh Chung... Tôi mời các nhóm chia sẻ lí do nhóm mình sắp xếp tên như trên. Học sinh chia sẻ rất sôi nổi.

Bước 2: Kết luận

+ Đối với những bạn tên trùng nhau thì sắp xếp tên dựa vào chữ cái đầu của phần họ; họ của bạn nào có chữ cái đầu đứng trước theo thứ tự bảng chữ cái thì xếp trước.

+ Đối với trường hợp những bạn tên giống nhau âm đầu thì sắp xếp tên dựa vào chữ cái đầu tiên của phần vần.

+ Đối với trường hợp trùng nhau cả phần họ, tên, khác nhau tên đệm thì cũng sắp theo thứ tự trong bảng chữ cái dựa vào chữ cái đầu của phần tên đệm.

Bước 3: Vận dụng

Sau khi học sinh nắm được cách sắp xếp đối với 3 trường hợp trên tôi phát phiếu bài tập cho học sinh làm nhiều lần từng trường hợp. Mỗi lần học sinh làm bài tôi lại chữa bài, nhận xét cho các em. Sau nhiều lần thực hành, các em đã tự tin nắm chắc cách sắp xếp tên học sinh theo thứ tự trong bảng chữ cái.

5. KẾT QUẢ

Tôi vận dụng vào Tuần 4, bài viết 2: Lập danh sách học sinh trang 35, cột họ và tên các em học sinh viết rất tốt, lúc này tôi cung cấp họ và tên cả tổ không viết hoa cho học sinh lựa chọn viết 4-5 tên theo ý mình. Kết quả sau khi các em viết xong cột họ và tên:

Lớp	Tổng số HS	Số HS làm đúng		Số HS làm chưa đúng	
		SL	Tỉ lệ %	SL	Tỉ lệ %
2A	33	30	90,9	3	9,1

Tôi chia sẻ với các đồng chí giáo viên dạy lớp 2, đồng nghiệp trong trường và trường bạn về một số biện pháp giúp học sinh lớp 2 nâng cao chất lượng viết tên riêng theo thứ tự bảng chữ cái. Các đồng chí áp dụng vào lớp mình đang giảng dạy kết quả học sinh viết tên riêng 5 bạn trong tổ theo thứ tự trong bảng chữ cái đạt hiệu quả rất cao.

Trong năm học 2022 -2023, rất may mắn cho tôi tiếp tục được phân công chủ nhiệm và giảng dạy lớp 2. Tôi vận dụng với lớp 2A5, học sinh viết tên riêng 5 bạn trong tổ theo thứ tự trong bảng chữ cái đạt kết quả rất tốt.

V. BÀI HỌC KINH NGHIỆM

- Giáo viên cần chủ động, linh hoạt thay đổi nhiều phương pháp và hình thức dạy học để tránh sự nhàm chán khi tham gia học môn Tiếng Việt.

- Dạy học theo hướng phát huy tính tích cực này học sinh hoàn toàn chủ động, tự giác, tích cực, sáng tạo, các em tìm ra kiến thức mới, tự giải quyết và chiếm lĩnh kiến thức mới, vận dụng vào thực hành tốt. Hơn nữa nó lại tiết kiệm được thời gian, giáo viên nói ít, học sinh được làm việc nhiều có hiệu quả, chất lượng giờ học cao, sự kết hợp giữa giáo viên và học sinh nhịp nhàng, học sinh phát huy được khả năng của mình.

- Tạo không khí lớp học vui tươi, thoải mái, áp dụng và khai thác tối đa ưu thế của kiểu dạy học:” Học mà chơi, chơi mà học” là điều kiện tiên quyết để tất cả học sinh được tham gia vào quá trình tìm tòi và phát hiện kiến thức mới.

- Giáo viên cần thường xuyên nhận xét, chữa bài cho học sinh; phối hợp chặt chẽ với phụ huynh học sinh để giáo dục các em đạt kết quả cao trong học tập.

Trên đây là một vài kinh nghiệm mà tôi đúc rút được chắc chắn không tránh được những thiếu sót rất mong được sự giúp đỡ đóng góp ý kiến của đồng nghiệp.

Tân Thanh, ngày 26 tháng 9 năm 2022

XÁC NHẬN CỦA NHÀ TRƯỜNG

KT.HIỆU TRƯỞNG

PHÓ HIỆU TRƯỞNG
Ngô Ngọc Lan

NGƯỜI VIẾT

Đông Thanh Hà

